

KAJZER NAPOVEDUJE VOJNO RUSKIM BOLŠEVIKOM.

Krušni mir z Ukrajino je v nevarnosti za Nemčijo. Bolševiki zapirajo Nemce. Poljaki v revolti in iščejo zvezo z Rusijo. Mogočna protivladna opozicija na Dunaju. Poljaki, Čehi in Jugoslovani so se združili. Avstrija baje "neutralna". Wilson ogorčen. Bolševiki poslali ultimatum Rumunski. Novi upori v nemški armadi. Gibanje bolševikov v Avstriji. Vedno večja znamenja revolucije.

London, 18. febr. — Bolševiška vlada je poslala ultimatum rumunski vladi, da mora v 48 urah upravit Besarabijo, dovoliti ruskim četam prosto pot domov in sprostiti bolševikom gen. Šerbaeva ter druge "morilce ruskih silovcev in vojakov". Nota zahteva: "Smatramo za našo revolucionarno in socialistično dolžnost izjaviti, da se borimo soper rumunsko vlado in ne proti rumunskim delavcem, kmetom in ojakom, katerim nudimo našo pomoč proti rumunski vladi, buržoaziji in veleposelsnikom."

Petrograd, 17. febr. — Iz Moskve poročajo, da so se uprle nemške čete v Grodnu in Kovnu. Uprne čete so se utrdile v zakopih ob zaščiti svoje lastne artilerije, premagale so oddelke vojsk, ki so jih poslali generalni štab, da zasuje rebele.

Amsterdam, 18. febr. — "Koelische Zeitung" javlja z ostrim rusko-nemški položaj sledede: "Na krušni mir z Ukrajino je v nevarnosti. Boji med bolševiki in do so pritirali sedanjo v takšno tano, da se je preselila iz Kijeva. Zlomir in bolševiki so okupili predmetje Kijeva. Bolševiki silijo nove čete v Ukrajino in čakovati je novih bojev, ki pomenijo za Nemčijo, da bo brez šikanjo ako rada izgubi kontrolo."

Amsterdam, 17. febr. — Iz Berlina poročajo uradno: Gospodarska komisija centralnih držav je pustila Petrograd in prekoračila nemško bojno črto večeraj zjutraj.

"Frankfurter Zeitung" piše, da bo nemška vlada še te dni povabila vojno proti bolševikom v verno Rusijo.

Amsterdam, 17. febr. — "Tijds" da depeše iz Berlina, da se nemške čete zbirajo v Ukrajini za napad na bolševike. Brezlično poročilo iz Petrograda se glasi, da je nemška ustavila pošiljanje čet iz Grodna na zapado fronto.

Grof Černin, avstro-ogrski minister zunanjih zadev, je obvestil Berlin, da Nemčija ne sme upoštevati avstro-ogrskih čet v vojni proti Rusiji. Avstrija, Bolgarija, Turčija ne bodo podpirale nobene ofenzive proti Rusom, prijavljene pa so braniti svoje interese zoper brezvladje na meji.

London, 17. febr. — Iz Petrograda poročajo, da so bolševiki začeli zapirati Nemce, ki so prišli zadnje čase v Rusijo; zapirajo jih vojne ujetnike, ki so se zvečali kajzerju. V Dorpatu je bilo ujetiranih tristo Nemcev in množico proneskih Estoncev, katere odpeljejo v Kronštad. Ves 21. v Dorpatu je zaplenjen. Bolševiki so proglasili vse plemenite in baltičskih deželah za zločince, se imajo zapreti, čim jim priroji v roke.

Amsterdam, 17. febr. — Nemška vlada je zagrozila bolševikom, da se bo maščevala, ako se bodo Nemcem v Rusiji kaj žale. Poluradna nota iz Berlina pravi, da je imela avstro-nemška gospodarska komisija težke čase zadnje dni v Petrogradu. Bolševiki komisariji so enostavno pretrgali vse stike z Nemci. Kadar so hoteli nemški komisariji obvestiti z Leninom ali Trockijem, so jih odgovorili, da bolševiki nimajo časa za razgovor z njimi. Vsak (Dalje na 3. str. 1. kol.)

Kodanj, 17. febr. — Velike protinemske demonstracije so prisilile nemško militaristično vlado na Poljskem, da je uvedla obsešno stanje. Iz Berlina poročajo, da so delavci v Varšavi proglasili generalni štrajk. Nemška kavalerija in infanterija patrolirajo ulice.

Veliki nemiri se vrše tudi v Krakovu in Lvovu. Vsa ruska Poljska je vstala proti centralnim državam zaradi ukrajinske mirovne pogodbe, ki je oropala Poljsko provinčije Čolm, in vsled dejstva, da hoče Nemčija priklopiti k Litvi poljsko okrožje Grodno-Bialostok. Poljski listi izhajajo že nekaj dni črno obrobjeni. Krakovski listi pozivajo delavce na štrajk v ponedeljek; v Lvovu je splošna stavka kar se tiče poljskih delavcev. Šole so tudi zaprte.

Amsterdam, 17. febr. — Poljski provizorični kabinet v Varšavi je redigniral vsled protesta proti mirovni pogodbi z Ukrajino. Poljska je v plamen urrevolte. Poljska legija v Rusiji je poslala delegacijo v Varšavo a ponudbo, da je vsa legija pripravljena za vojno proti Nemcem v obrambo nerazdeljene Poljske.

V Nemčiji je opaziti veliko skrb radi novega razmerja na Poljskem. Vsenemški listi napadajo Poljake in pozivajo vlado, da naj ostro nastopi proti "hujskačem, kateri hočejo raztrgati mrežo, katero je Nemčija tako lepo spletla na vzhodu in interesu vseh prizadetih". Ostavka poljske regencije, ki je bila doslej naklonjena Nemčiji, je nemilo dirnila junjerske kroge. Boje se, da pridejo na krnilo radikalni poljski elementi, ki iščejo zvezo z Rusijo in agitirajo za poljsko republiko.

Položaj so izrabili nemški socialisti, ki ostro napadajo vlado zaradi njene politike o delitvi poljskih dežel. "Vorwaerts" piše, da je Nemčija zamenjala vojno z Ukrajino za vojno s Poljsko. Vrhutega imajo nemški militaristi velike skrbi a položajem v Avstriji, kjer so se Poljaki združili s Čehi in Jugoslovani v mogočnem protestu zoper roparski mir z Ukrajino in v zahtevah po neodvisnosti.

Kljub vsem prepovedim nemške vlade je prišla v Varšavo delegacija ruskih bolševikov in Nemci so boje, da bo Poljska sklenila zvezo z Rusijo.

Treznostni nemški političarji priznavajo, da je vlada naredila veliko napako v Brest Litovsku, ker je sklenila mir a samo Ukrajino in arogantno prezrla Severno Rusijo. Očitno priznavajo, da je petrogradska vlada bolj trdna, kakor ukrajinska, kjer je revolucija na dnevnem redu in nihče ne more jamčiti, kdaj Nemčija dobi obljubljeno žito, če ga sploh dobi.

Neki političar je večeraj dejal: "Nemci so žrtve prevelikosti radi lakote. Ako ne bi potrebovali kruha, ne bi se nikdar pogajali za mir z revolucionarnimi socialisti. Glad je pa močnejši gospod."

Položaj v Avstriji je silno resen. Poljaki, Čehi in Jugoslovani so nastopili v mogočni opoziciji proti vladi in v delavskih masah soper vre nova revolta, kajti očividno je, da iz ukrajinskega miru ne bo kruha. Nova vojna z Rusijo pomeni neizogibno revolucijo in avstrijska vlada dobro ve, zakaj izjavlja, da ne bo pomagala (Dalje na 3. str. 2. kol.)

Curih, Švica. — Delavstvo v Avstriji, ki je ob času zadnje stavke izsililo iz vlade obljubo, da se čim prej sklone mir na temeljnih točkah predsednika Wilsona, je izvolilo stalni odbor, ki ima paziti, da vlada izvrši svoje obljube.

Položaj, ki je povzročil stavko, se nadaljuje — in vsak dan se lahko ponovi še večji socialni nemir. Ljudstvo v Avstriji hoče mir in ne mara umirati za vsenemške sanje po osvajanju dežel.

Neki avstrijski uradnik, ki je prišel v Švico, pravi, da je Avstrija pripravljena sprejeti Wilsonove mirovne pogoje. Avstrijska vlada se boji bodočnosti, zlasti ako se nadaljuje vojna in zato deluje na vae kriplje za mir.

Na Ogrskem se je pojavila nova stranka, ki agitira za neodvisno Ogrsko.

Čehi ne zaupajo vladi in zato so izvolili poseben odbor, ki ima paziti na njihova interese na mirovni konferenci, kadar pride. Vsenemci so enako nezaupni. Toda delavci in kmečke mase vseh narodnosti čutijo enako — njihove klife je: Mir in kruliti!

Bolševiško gibanje v Avstro-Ogrski vidoma narašča in monarhija je v vedno večji nevarnosti revolucije in raspada. Monarhisti so v strahu in ravno tako so vsenemci, ki se dobro zavedajo položaja.

Voditelj avstrijskih bolševikov je Oton Bauer, ki se je pred kratkim povrnil iz Rusije, kjer je bil vojni ujetnik. Bolševiki v Petrogradu so sklenili, da ga imenujejo svojim poslanikom na Dunaju.

Gibanje bolševikov se razširja tudi med Čehi in Jugoslovani ter drugimi narodnostmi, ki zahtevajo takojšen mir in svobodo.

Sprejo tega gibanja, ki lahko vsak čas izkove nove stavke in vprpasti sedanjo vlado, ni čuda, če se avstrijska vlada ni preveč ne ogreva za novo Hindenburgovo ofenzivo na zapadu. Vlada joji sloji se zavedajo, da vojna ni popularna, temveč ravno nasprotno: povzroča vedno večje trpljenje.

Na Dunaju je bilo v pretečenem letu 45,000 smrtnih slučajev in samo 24,000 porodov. 12,000 oseb je umrlo za jetiko, ki se je silno razširila vsled slabe hrane. V državnem zboru je neki poslanec poročal, da skoraj polovica smrtnih slučajev leta 1917 v Avstriji izvira iz jetike. Teh slučajev je bilo okrog 120,000. V Pragi je v enem tednu umrlo več oseb za jetiko, kakor se je pa narodilo otrok.

Avstrijski parlament bo razpuščen.

Amsterdam, 17. ebr. — "Vorwaerts" ima brzojavko od svojega poročevalca z Dunaja, da bo avstrijska vlada najbrže razpustila državni zbor. Poljski poslanci so se pridružili Čehom in Jugoslovanom vsled anekcije provinčije Čolm in protivladna opozicija ima zdaj 217 glasov, medtem ko imajo Nemci in Ukrajinci 212 glasov. Socialisti, ki ne podpirajo vojnih kreditov, tvorijo ravnotežje in ni dvoma, da ne bi glasovali proti vladi.

Z Dunaja tudi poročajo, da sta Nemčija in Avstrija zato odstopili kos ruske Poljske Ukrajini, da skrajšata vzhodno bojno fronto. (Dalje na 3. strani, 2. kolona)

NAVIAHAN SLEPAR IN BANKIR MORGAN.

Francos, ki se je kretel za "markija", bi bil kmalo potegnul multimilijonarja za 50 milijonov.

KAKO JE VLEKEL DRUGE.

New York, N. Y. — Obravnava pred zveznim sodiščem je dognala, kako je navadni brzojavni uslužbenec Edmont Rousset nastopal pred mogočnim bankirjem in finančnikom J. P. Morganom kot marki Edmond Rousset lot di Castiddot, zaupni pooblaščenec kralja Alfonza XIII., da dobi \$50,000,000 posojila za Španijo, da potem vstopi Španjka v vojno na strani zaveznikov.

Rousset je že skoraj dosegel svoj cilj, ko je bil aretirán in se je markistvo skotalilo v blato. Sleparski marki se je dal predstaviti tvrdki J. P. Borgan & Co. po W. E. D. Stokes iz New Yorka. Razdel je svoje želje in banka je stopila v zvezo z državnim departamentom. Državni tajnik Lansing je ugovarjal, da se španski vladi ponudi denar po osebi in je priporočil, da se zadeva izvrši po navadnem vladnem potu.

Rousset je protestiral proti tej metodi in je dejal, da se denar posodi osebno španskemu kralju Alfonzu. Stvar je tajna in se ne more izvršiti po vladnih potih, ker je obljubil, da se Španjka pridruži vojni.

Pogajanja radi posojila so bila v taktu, ko je nenkrat potemnela markijeva zvezda. Rousseta so aretirali, ker je nastopal kot grof Roussetot in francoski diplomat, ki ima izvršiti tajno misijo. Roussetot ni mogel položiti porokstva in moral je v zapor.

Oblasti so dognale, da Roussetot ni le lovil bankirjev, ampak je tudi nalinal neko svojo prijateljico za \$10,000. Dal ji je delnice nekega oljnega podjetja, ki so bile zelo dvomljive vrednosti. Za poštenost je pa zastavlil "posestva svojih prednikov".

Neka druga prijateljica je bila znana gledališka igralka. Izpovedala je, da je mislila, da je v francoski diplomatski službi. V njegovi družbi je obiskala angleško bojno ladjo, ki je bila zasidrana v luki. Vsa njegova izkazila so bila polna pečatov, ki so izgledala kot prava. Na ladji so ju sprejeli zelo ujudno.

Ko je Roussetot dobil denar za oljne delnice, se je nastanil v finem hotelu. Dobival je pisma, ki so bila nanj naslovljena z naslovom "marki", "grof" in "kraljevski sel".

Oblasti so pregledale ta pisma in dognale, da jih je Roussetot pisal sebi. Neko pismo, ki je prihajalo od "španskega kralja", je nosilo velik rdeč pečat komisarija za dokumente okraja Westchester, New York.

Imel je pečat z besedami "ministre de la guerre" (vojni minister), ki se ga je poslužil, ko je nastopal kot francoski diplomat. Ko se je predstavil kot sel španskega kralja se je poslužil šelade iz oglasa nekega krznarja.

Roussetot se je preselil v hotel "Asonia" in povedal lastniku Stokesu, da je zaupni sel španskega kralja. V dokaz je razvrstil pred njim celo vrsto izkazil. Razodel mu je, da pričakuje obisk Jules Juseranda, francoskega poslanika, toda nima potrebnega denarja, da ga pogosti. Stokes mu je posodil \$500. Ta pogovor je pomagal Roussetotu, da je stopil v zvezo s tvrdko J. P. Morgan & Co.

Zdaj je seveda njegova grofovska karijera končana, ki po novno dokazuje, če kdo nastopi v osebni tujemskem grofa, da mu radi odpro vrata.

STAVKA V LADJEDELNICAH KONČANA.

Predsednik Wilson je osebno apeliral na delavce, ki so začasno nehali a bojem.

DELAVCI IN PODJETNIKI IMENOVALI SVOJE ZASTOPNIKE.

New York, 18. febr. — Štrajk v ladjedelnicah je končan — vsaj začasno — na osebni apel predsednika Wilsona.

New York, N. Y. — Pogajanje med E. N. Hurleyjem, predsednikom ladijskega odbora, in zastopniki tesarjev, so v petek zvečer dospela do mrtve točke in če se ne izognejo tej točki, se stavka razširi na ladjedelnice ob atlantskem obrežju.

Mr. Hurley je brzojavno obvestil Hutchesona, predsednika tesarske organizacije, naj naroči tesarjem, da se vrnejo na delo. Hutcheson mu je odgovoril, da mu je nemogoče kaj storiti, dokler nima od ladijskega odbora definitivnega predloga glede mede in delovnih razmer.

William Holland, poslovni odbornik lokalne organizacije, pravi, da pride do stavke, če ne povišajo dnevno mezdo od \$4.80 na \$6.60. Povdaril je, da se mr. Hurley ni hotel pogajati z vso organizacijo, ampak le z lokalnimi organizacijami. Delavci pa niso za tako pogajanje, ker bi razdržilo organizacijo.

Washington, D. C. — Delavci in podjetniki so imenovali po pet zastopnikov. Vlada je naročila obema strankama, da izdelata program za vojni čas. Prve seje pričeno najbrže v tem tednu, ko je vsaka stranka imenovala po enega zastopnika za javnost.

Vesti o ogromnih profilih in velikih honorarjih pri vojnih kontraktih so povzročile nezadovoljnost med delavci, ki so jo povečali še oni industrijaleci, ki so delavcem očitali neujumnost.

Uradniki delavskega departementa pravijo, da so mnogi očitki, ki jih delajo delavcem, neresni. Neugodne življenske razmere okoli ladjedelnic so največ krive, da so delavci nezadovoljni. Širila se je tudi vest, da delavci zabijejo le 150 žrebčije ali polovice manj kot preje. Uradniki pravijo, da tisti ljudje, ki širijo take vesti, pozabijo povedati, da je neoposobno ravnanjstvo ali vodstvo povzročilo, da mnogokrat delavci niso imeli orodja ali pa stisnjenega zraka, da bi zabijali žrebčije.

Novi odbor se bo pečal z delavnim časom, mezdami, delovnimi razmerami in metodo, ki je najpripravnejša, da se rešijo spori med delavci in podjetniki, preden pride do stavke.

Neuradna priporočila, to je podjetnikov, niso našla poslušnih ušes v uradnih krogih. Uradniki pravijo, da se lahko delavce mobilizira le za vladno delo, ne more se jih pa za privatne podjetnike.

Louis F. Post, pomožni tajnik v delavskem departementu je rekel: "Se misliti ne moremo na to, da se Slovaka prisili delati za privatne koristi druge osebe."

Še preden je Amerika vstopila v vojno, so nekateri predlagali, da mobilizirajo delavce in jih prisilijo delati. Delavski tajnik Wilson je v svojem letnem poročilu označil taka priporočila kot nepraktična, nepravilna in nepatriotična. Rekel je tudi, če nastanejo razmere take, da je treba mobilizirati delavce, potem je potrebno tudi zaseči kapital, da delavci postanejo uslužbenec vlade in ne služijo podjetnikom.

Mr. Post je rekel, da poročilo delavskega tajnika ne sankcionira

ITALIJA OBJAVILA POGODBO ZA ANEKSJE.

V italijanski zbornici so čitali pogodbo, katero so se obelodanili bolševiki.

"NE KRADI!"

Rim, 17. febr. — V italijanski zbornici je bila prečitana londonska pogodba, katero je sklenila italijanska vlada a zavezništvi za aneksijo jugoslovanskih krajev, preden je stopila v vojno. Baron Sonnino, minister zunanjih zadev, je izjavil odprto, da pogodba ne bi bila nikdar čitana, ako bi ne bila že objavljena na drugem mestu. (Objavili so jo prvi bolševiki v Petrogradu.)

Pogodbo je čital poslanec Bevilione, in sicer točko za točko. Med čitanjem je vladala mučna tišina, ko je pa čitatelj končal točko točko in izrekel: "Sedmiš" — se je oglašil v zbornici neki socialist: "Ne kradi!"

Dramatična opanka je napravila na zbornico bolesten utia, toda protestiral ni nihče. Iz pogodbe je razvidno, da Italija zahteva velik kos Tirolske, Goriške in Dalmacije a mnogimi otoki vred.

Ko je bila pogodba prečitana, je dejal Bevilione, da bolševiki niso škodili Italiji, ker so objavili stvar, kajti zahteve v pogodbi so "pravične." Sonnino je dejal, da ozirom na neljubo razpoloženje med Jugoslovani je italijanska vlada pripravljena iskati a njimi najboljšega sporazuma.

RAVNATELJ LADJEDELNIC ŠE DRUŽI BANIKA PROFITARSTVO.

New York, N. Y. — Charles A. Stone, predsednik American International korporacije, se je vrnil v mesto po večdnevni inspekciji ladjedelnic na Hog Islandu, in podal izjavo, da družba po zdravilja preiskavo po justnem departementu in da korporacija ni kriva, da so troški za ladjedelnic visoki.

Dejal je tudi, da naročenih 120 ladjod ne bodo dogradili le v dolocenem času, ampak tudi po povprečni ceni, za katero se je ladijski odbor pogodil za te vrste ladje.

Mr. Fletcher, predsednik senatnega odseka, je izjavil, da mogoče gredo v tem tednu člani odseka na Hog Island, da osebno pregledajo ladjedelnice.

GENERAL LITTELL PODAL OSTAVKO.

Washington, D. C. — General Littell je po sporu z generalom George W. Goethalsom, podsefom generalnega štaba, podal ostavko. General Littell je zgradil vojaška taborišča.

General Goethals je sprejel njegovo ostavko in da se umakne iz službe kot brigadni general. Generalni adjutant je pridržal prošnjo, ker Littell še ni služil leto dni kot brigadni general, zatoj ne more s tem dostojanstvom v pokoj.

To je prvi spor med armadnimi sefi, odkar je vojni tajnik Baker reorganiziral generalni štab. Štabni oficirji se boje, da pride še do več takih sporov.

VREME.

Chicago in okolica: V torek sneg in mrzlo. Severni vetrovi. V južnem Illinoisu dež in mrzlo. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 21, najnižja 9.

Va mobilizacije delavcev, ampak pomeni, če mobilizacija postane postava, da je treba najprvo zaseči industrijo.

KAJZER NAPOVEDAL VOJNO
BOLŠEVIKOM.

(Nadaljevanje s prve strani)

sporazum z ozirom na vojne in civilne ujetnike je zdaj nemogoče. Druga vest iz Berlina pravi, da bolševiki niso pričeli z demobilizacijo armade, kakor so razglajali po končani mirovni konferenci v Brest Litovsku. Vsa znamenja kažejo, da bo ruski sovjet udaril nazaj, ako Nemci začno s prodoranjem preko sedanje fronte.

Ako pride do vojne z revolucionarno Rusijo, bo Nemčija najbrže osamljena, kakor je soditi po vestih iz "dobro poučenih virov" na Dunaju, dasiravno te vesti niso verjetne. Avstrija bo "neutralska" in ravno tako Bolgarska in Turčija; Bolgarija je že ustanovila diplomatsko zvezo z Rusijo.

Kodanj, 17. febr. — Bolševiške čete so v krvavi bitki z vojaštvom ukrajinske rade v Kijevu. Domneva se, da je Nemčija poslala izjurne častnike in topove ukrajinskega na pomoč.

Amsterdam, 17. febr. — Iz Berlina prihajajo razburjive vesti o položaju v Rusiji. Nemci so silno razočarani, ko so izvedeli, da bolševiki kar na splošno zapirajo nemške agente. V Revalu so prijeli 300 nemških državljanov. — Nemški listi zahtevajo, da nemška vlada stori ravno tako na Poljskem in v Ukrajini.

Amsterdam. — Poluradno poročajo iz Berlina, da med Rusijo in centralnimi državami zopet obstoji vojno stanje. Premirje je avtomatično poteklo 14. februarja in bolševiki so nadaljno premirje prekinili, ko so končali mirovno pogajanje brez vsakega sporazuma.

Prejšnje poročilo se glasi, da o konferenci v glavem stanu nemške armade cesar Viljem, tronprince, kancelar Hertling, dr. Kuehlmann, maršal Hindenburg in general Ludendorff ter zaključili, da se ponovi vojna proti bolševiki vladi v severni Rusiji. Nemški listi poročajo, da imajo nemške čete nalogo takoj invadirati rusko ozemlje in nadaljevati rodiranje, dokler ne okupirajo Petrograda, nakar bo po besedah generala Ludendorffa "Rusija naša brezpogojno."

Nemčija se hoče maščevati nad bolševiki, ki so razglasili, da ne bodo bitve vojne niti miru. Nemški specialisti nameravajo zakriti svoje težnje s pretvezo, da "bodo omagali svojemu novemu zavezniku Ukrajini". Vladni listi priporočajo bolševiki zapreti izvoz iz Male Rusije in s tem ovreči rušni mir, ki so ga pridobile centralne države z ukrajinsko republiko. "Koelnische Zeitung" piše, da Nemčija ne sme pustiti, da jo bolševiki oropali sadov miru v Ukrajini.

Na drugi strani delajo Poljaki ne skrbi Nemčiji. Po vsi Poljski je naenkrat zavržela protinemška propaganda zaradi izgovorja poljske dežele Čolm, katero je Nemčija dala Ukrajini. Poljska vlada v Varšavi je dala ostavko. V mnogih poljskih mestih so za raztrgali delave in hiše so odete s črnimi zastavami in znamenje narodne žalosti. Poljski listi pišejo, da se je pričela "četrti dežev" Poljske in pozivajo na odpor. Nemški listi sami priporočajo, da se godi Poljakom kričati. "Taegliche Rundschau" piše, da po historičnem pravu bi morali Poljaki imeti provinco Polm, toda hinavsko dostavlja, da se je prebivalstvo te dežele samo izreklo za priklonitev k Ukrajini.

Kodanj, 17. febr. — Avstrijske čete so zadnji sredo okupirale vsakega boja trdnjavo Brod. poročila krvavih bojev v zadnjih nekaj letih, pripada nazaj Avstriji. Pogodbi z Ukrajino in tako je zdaj kosček Galicije zopet prišel v roke Avstrije.

Z Dunaja poročajo, da je dejal prof Černin: "Mir z Ukrajino je bil blokado zaveznikov." Rečel je tudi, da konflikt med Ukrajino in bolševiki lahko naredi škodo in zadrži obljubljeno žito, ki on upa, da ne bo hujšega. Avstrija ni stopila v nobeno zvezo z Ukrajino proti petrogradski vladni, — nadaljuje Černin — čuti pa občutnost, da pomaga novemu sodu, ako bi banditje in bolševiki virali uveljavljanje mirovne pogodbe.

Bolševiki upajo na pomoč avstro-nemškega proletariata.

London, 17. febr. — Brezlično poročilo iz Petrograda se glasi: Leon Trockij, komisar zunanjih zadev, je v petek poročal centralnemu odboru delavsko-vojaškega sveta o izidu konferencie v Brest Litovsku. Dejal je, da je Rusijo v resnici stopila iz vojne in zavrgla vse pogodbe z zavezniki. Odbor je soglasno odobril akcije bolševiške mirovne delegacije in razglasil ljudskih komisarjev. Nato je odbor razpravljal o možnosti nemške ofenzive. Večina je bila mnenja, da posebne nevarnosti ni, toda proletarska republika mora biti pripravljena, ker aneksisti v Berlinu lahko izvedejo roparsko vojno.

Vai govorniki so izrekli upanje, da delavsko-kmečke mase v Nemčiji in Avstro-Ogrski ne bodo pustile novega krvoprelitja na ruski fronti, ker napad na Rusijo bi imel značaj odprtega ropa.

Nadaljne vesti iz Petrograda se glase, da je bolševiška vlada poslala ukrajinsko mirovno pogodbo nedemokratsko in škodljivo interesom ruskih delavcev in kmetov. Militaristični eksperti pričakujejo, da bodo bolševiki organizirali novo in močno armado, s katero bodo najprvo obračunali z izdajalci v Ukrajini in preprečili izvoz živil v centralne države. Bolševikom je dobrodošla politična reakcija v Avstriji in Nemčiji od strani Poljakov, ki so malone v revolti zaradi ukrajinskega miru.

Kajzer hujska Švedsko zoper bolševike.

London, 17. febr. — Kajzerjeva vlada skuša pridobiti severne ne-tralne države za konflikt z ruskimi bolševiki. Švedski je obljubljena Fiiska in otočje Aland, ako napade Rusijo od severne strani, medtem ko bo Nemčija napadla iz Ukrajine. Nemčija je tudi obljubila Švedski večjo zalogo živeža iz Ukrajine.

Wilson je ogorčen.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson smatra nameravan napad na bolševike za mednarodni zločin, ki se da primerjati le z zločinskimi invazijami Belgije v začetku vojne. V vladnih krogih izjavljajo, da stališče Rusije je zdaj, odkar je razglašen mir, stališče nebojevnika. Ruske armade so razpuščene in napasti deželo v takem položaju pomeni naveden rop in masaker, nad katerim se mora zgražati ves civiliziran svet. Ameriška vlada je toliko bolj prestrašena, da mora čim prej strogo preprečiti barbarsko nemško avtokracijo.

Na drugi strani je pa pričakovati, da Nemčija s svojim početjem prižene samo sebe toliko prej do konca. Napad na Rusijo ni nič drugega kakor boj za ukrajinsko žito.

Moč socialistov raste.

Ženeva, 17. febr. — Semkaj je prišla vest iz Nemčije, da so nemške oblasti ponovile progone proti socialistom. V Berlinu, Leipzigu in Mannheimu je bilo aretiranih mnogo socialistov.

Radikalna socialistična struja v Nemčiji zelo raste. Ta stranka je povzročila politične stavke zadnji mesec. V začetku vojne so imeli radikalni socialisti le štiri poslance v parlamentu, danes pa imajo že večino in Schendemannova frakcija dnevno pada.

POLJAKI V REVOLTI PROTI
KAJZERJU.

(Nadaljevanje s prve strani)

Nemčiji v ofenzivi proti bolševikom.

Litvinski škof je izdal Litvino. Kodanj, 17. febr. — Berlinski "Lokalanzeiger" javlja, da je litvinski nadškof Karewizius v Kovnu prišel v Berlin, kjer se poraja s kancelarjem zaradi zadev v Litvi. Nadškof je dejal: "Prišel sem, da opozorim nemško vlado, da je prišel čas, ko se mora usaničiti litvinsko kraljestvo, ki se bo ne dvomno nagibalo na stran Nemčije. Jaz hočem monarhistično državo na krščanskem in konservativnem temelju in zagotovljenjem, da bodo moji nasveti sprejeti."

Vojaki! Vzemite "Prosveto" seboj v vojaški tabor. Polijte nam naslov s starim vred čim pridete v vojsbalisti.

DELA VSTVO V AVSTRIJI JE
PRIPRAVLJENO NA RE-
VOLTO.

(Nadaljevanje s prve strani)

Amsterdam, 17. febr. — Nemški listi iz Berlina javljajo, da se Rumunija v kratkem podvrže mirovnemu pogajanju. Nova rumunska ministarstvo je bolj naklonjeno miru kot vojni.

Težke kazni za nemške štrajkarje.

Amsterdam, 17. febr. — Izredno vojno sodišče v Berlinu še vedno nadaljuje z obsodbenimi nadštrajkarji. Kovinski delavci z imenom Ratajovik je bil obsojen na 42 mesecev ječe, ker je hotel ustaviti poulično karo; drugi delavec z imenom Meyer je dobil 18 mesecev za enak pregrešek. Nekaj 17letni deček je obsojen na dve leti zapora in drugi na šest mesecev, ker sta delila letake s pozivom na stavko med ženske v tovarnah.

Propaganda med Nemci s pomočjo
eroplanov.

Washington, 17. febr. — Zastopnik odbora za javne informacije je pravil pred zborniškim odsekom za poštno izdatke, kako zavezniški avijatiki vrše propagando med Nemci. Letalci mečejo v nemške vasi listke v dobro zaprtih škaticah z vsebino, da je glavni cilj zaveznikov odpraviti prusko avtokracijo in prinesiti nemškemu ljudstvu svobodo. — Vsak nemški vojak, ki pristočno pride v zavezniške vrste, je dobrodošel in smel se bo svobodno gibati v Franciji. Kdor uide, naj da zavezniškim stražam geslo: "Kamerad republika".

Uspeh te propagande je dober. Število dezertirjev je vedno večje in vsi pripovedujejo, da so dobili listke v klobasah, ki jih pošiljajo sorodniki z doma.

VESTI Z BOJIŠČA.

Zapadna fronta.

Iz Londona, Pariza in Berlina javljajo o običajnih topniških bojih in lokalnih praskah. Avijatiki z obeh strani so bili večerj precej aktivni. V ameriškem okolišču se ponavljajo topniški spopadi.

Italijanska fronta.

Rim, 17. febr. — Slabo vreme je zopet omejilo bojevanje v gorah. Na ravnini ob Piavi se vrše boji tupatam med stražmi.

Balkan.

Pariz, 17. febr. — Zapadno od Vardarja in severno od Bitolja so bili večerj topniški boji. Na srbski fronti so bile odbite sovražne ogledne partije.

Palestina.

London, 17. febr. — Angleške čete so zadnji teden napredovale dve milj na šest milj široki fronti enajst milj severozapadno od Jeruzalema.

Nemška submarinka bombardirala Dover.

London, 17. febr. — Nemška submarinka je večerj izstrelila trideset granat v Dover na obrežju angleške ožine. Obrežne baterije so takoj ustavile streljanje. En otrok je bil ubit in sedem je ranjenih.

Zračne izgube.

Berlin (via London), 17. febr. — Nemški vojni stan javlja, da so zavezniški izgubili 151 eroplanov in dvajset pritrjenih balonov v januarju. Nemške izgube v tem času znašajo 68 eroplanov in štiri balone.

Razno iz inozemstva.

Protinemske demonstracije v Belgiji.

Washington, 17. febr. — Belgijsko poslanstvo je prejelo po-

ročila o resnih protinemske demonstracijah v Belgiji. V Bruslju, Antwerp in Malinesu so bili zadnje dni krvavi spopadi med nemškim vojaštvom in belgijskimi prebivalci. Nemci je povzročila nova germanofilska stranka, katero so naravno ustanovili Nemci, da zanese razdor med Belgijci. Nova stranka deluje za odcepitev Flandrije od Belgije.

Vodja angleškega generalnega štaba resigniral.

London, 17. febr. — Večerj je bilo uradno naznanjeno, da je Sir William Robertson, šef generalnega štaba, podal ostavko. Varok resignacije je politična bitka v parlamentu in doslej neman za ključek na konferenci v Versailles, da hoče vojni svet zaveznikov prevzeti nekoliko več oblasti, s katero so zdaj razpolagali pomembni generali štabi. Mesto odstopivšega generala prevzame sir Henry Hughes Wilson.

Černin vidi mir v Wilsonovem govoru.

Ženeva, 17. febr. — Z Dunaja javljajo, da je prof Černin dejal: "Zadnji govor predsednika Wilsona je korak k splošnemu miru in jaz bom storil svoje ob prvi priložnosti."

V Nemčiji je Wilsonov govor cenzuriran. Vae, kar se tiče Avstrije je nemška vlada prepovedala objaviti.

Zastopniki strokovno organiziranih delavcev in socialističnih organizacij v Bolgariji so obdržali skupno konferenco v Bolgariji, da razpravljajo o bodočem miru. Izdali so izjavo, v kateri se izrekajo za vpostavljenje Belgije, Srbije, Rumunske in Črne gore, samovlado Poljske in Armenije, da ima ljudstvo v Alzaciji in Loreni in drugih teritorijih samo pravico izbrati vladno formo. Rezolucija priporoča prisilno mednarodno razsodišče, ki odpravi bodoče vojne. Nadalje se glasi v izjavi, da se ne more uvesti gospodarskih in političnih razmer, ki so bile pred vojno in da je treba v interesu trajnega miru in demokracije odpraviti kapitalistični način proizvodnje.

Prijateljica. Milka (sama pri 30, v kateri je našel veselo družbo) držala kot prijateljico, ker je tako odurna in grda, da mi ne more biti nevarna pri možkih."

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo rabo bi morala vedno imeti to zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku, ali kjerkoli si je bol, če so to bolečine nastale vohod revmatizma, ali prehlada.

Severa's
Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborna mazilo pri zdravljenju revmatizma, okostnosti udov, hrtobole in krčev. To je zelo uspešen lek, katerega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natančne navodila so označena na steklenici.

Cena 30 in 50 centov. Na prodaj v vseh lekarnah.

KDO VE?

Društvo Sloja št. 14, SNPJ, v Waukeganu, Ill., prosi rojake širom Amerike, posebno one v Leadville, Colo., ako kdo ve za naslov Mihael Lebana, ki je pred enim letom živel na 601 Elm St., Leadville, Colo., naj ga sporoči tajniku prej omenjenega društva na spodaj označen naslov. Stvar je jako važna radi brata Valentina Lebana, ki se nahaja v državni bolnišnici v Elginu, Ill. — John Ganiar, 1345 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

Slovenska Narodna

Podpora Jdnota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 3607-39 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Zahorj. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 28, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: J. Kubiš, 9408 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Clear, Ill.
Kazniškar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADEBNKI ODBOR:

Jede Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. E. Tischer, 674 Albany Ave., Rock Springs, Wyo.

POROČNI ODBOR:

Anton Hraat, Gen. Del., Canonsburg, Pa.
Jede Radlsek, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Pisterlek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 5, Wilkes, Pa.
M. Petrovič, 14815 Hale Ave., Collinswood, O.

UREDNIK "PROSVETE":

Jede Kavertalk.

VARNOSTI ODBOR:

F. J. Kera, M. D., 6303 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE ZADAVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2607-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:

JOHN AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

ZADAVE PREPRIČLIVE VERNOSTI, ki sta 3h voliti prva in druga instance, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAAT, 811 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.

VSI DOPIJI, raprave, članki, naslanila itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 3607-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, narodna, ogle, se pošiljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 3607-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J. središtvom in upraviteljem "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ki je na naslovu, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Zasedbe ob eni uri popoldne.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebe: ne po smerni ceni.

ANTON KORNIK,
Kermania, Pa.

POZOR ČITATELJI!

KANIMIVE KNJIGE:

Cesarjev Rudolf ali Njiljenje na avstrijskem dvoru 75c
Hipnotizam 35c
Vodič Johana 30c
Hitri računar 50c
Naročite pri Otto Feadir, Box 344 E. 95th St., New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najbržeji zdravnik, ki ima 25 letne izkušnje v vsaki bolezni, ki ima 25 letne izkušnje v vsaki bolezni, ki ima 25 letne izkušnje v vsaki bolezni.

Prejeto iz: bolnišnice v ...

Vse bolniki, ki prihajajo po rednem odloku zdravstva, so brezplačno. Koler hitro opazita, da vam ponudimo možnost, ne da bi vam bilo treba plačati za to, kar vam je bolj koristno.

Studenca prvi, ki vodi in nadzira zdravstvo v lastnem domu. Kolerova zdravila so bila zdravila v 25 letih in čisto brez opazovanja.

Bolniki morajo, ki poročajo bolečine v križu in v vratu tudi pri spanju, vodo, zdravila s gotovostjo.

Novotestna, trpanje, bolečina, občutke, bolečina, bolečina in druge bolezni, ki nastanejo vohod bolečine, zdravila v kratkem času in ni potrebno bolati.

Uradni urvi: V ponuditvi, uradi in posluhi od 8. zjutraj do 8. popoldne. Uradi, zdravila in zdravila, ki jih zdravila do 8. ur zvečer. — On zdravila po 20 centov popoldne.

Ne pošti na dom. — Prišli zdravila. — Ne pošti na dom. — Prišli zdravila.

Zdravila same morajo zdravila.

PROF. DR. MULLIN

ZDRAVNIK — SPECIALIST
ZA SLOVENCE
411-4th Avenue
(NA SPROTI POSTI)
PITTSBURGH, PA.ELEKTRIČNA PEROLEKSA
S K ŠARKI.

Stari in skusni zdravnik, s 35 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pluća, ledvice, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možkih. Odravi vsake bolezni katero prevzame v svoje oskrbe. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niskoe cena. Nasvet brezplačen. Točen pregled popolnoma jamen. Pri meni se zdravi velike število Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. zvečer, ob nedeljah same od 10. do 2h popoldne.

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in spremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi poslušamo dnuo vaših priporočil in vso domovino po najnižjih cenah. Plačujemo 6 odstotnih obresti na denarje vloge. MOČNA, KONSERVATIVNA. NAPREDNA INSTITUCIJA.

PREMOGARJI.

Ta oglas ima svojo vrednost le za one, ki žele dobiti stalno delo in v dobrem okraju.

Popolnoma stalno delo, ker mi lastujemo svoje železnice.

Mi zalagamo naše premogorove s vozovi ob času ko 80% premogorovov v Združenih državah počiva. Pri nas se delo ni ustavilo v zadnjih dveh letih. Naši delavci zaslužijo lep denar sedaj in so zadovoljni. Naši premogorovi so UNISKI. Mi plačamo po novi UNISKI lestvici. Večina naših delavcev zasluži do \$100.00 na dva tedna. In nekteri še celo več. Mi imamo dolga stanovanja za najem po zelo nizki ceni. Samei lahko dobe dobro hrano in stanovanja. Gospodarji, ki držo samce na hrani PET in več dobe stanovanja zastoj. Vi lahko pridete sem naravnost s Bessemer železnico ali pa če vzamete Pennsylvania R. R. železnico do East Brady in od tam pa voz do Kaylor, Pa.

THE NORTH PENN COAL CO., KAYLOR, PA.

Za pojasnila pišite na: Andrew M. Springer, 4 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

VELIKA VAS

ROMAN

Francoski pisatelj EDGAR MONTEIL
Prevodil F. K.

(Mednarodno)

Gospa Charaneon je bila tudi slihtna, toda nji je manjkalo dobrovoljni izraz njenega moža, še huja je bila videti, kakor Chanat in Felibien skupaj. K temu je treba še upoštevati, da je imela dvojne oči, eno belo, drugo rdečo, prvo je bilo slepo in pokrito s kožo. Izgledala je kakor čarovnica.

Jedilna soba je bila kmetiško priprosta, vendar snažna. Tla so bila kamenita, pod mizo so ležale radi mraza za goste štirinoglate deske. Omare, miza in stoli so bili iz orehovega lesa, zadnji iz slame pleteni. Prt je bil iz domačega platna, krožniki in skleda so bile kovinaste.

Sedli so krog mize. Gospodinja je delila juho, ker pa je polnila krožnike do roba, je ostal palec vedno v juhi, dokler ni postavila krožnika na svoj prostor. Toda to ni motilo nikogar; jedli so jako glasno in s dobrim tekotom.

"Torej," pravi gospod Charaneon Felibienu, "Vi hočete poročiti našo Ema?"

"Tako želim."

"Da, prav storite, Ema je dobra partija, podedovala bo tudi po naju in njen oče je že danes bogat mož."

"O, gospodične gotovo ne vzamem radi denarja!"

"Da, da, iz ljubezni seveda," reče gospa Charaneon, "gotovo, saj ta tiče poleg, ali k pravi sreči je potrebno še kaj drugega."

"Denarja jima ne bo manjkalo," zavrne Chanat, "radi tega bosta lahko spala, dovolita si lahko še razkošje, da dobita tri otroke."

"Kaj vam ne pade v glavo, zet," vzklikne gospa Charaneon, "tri otroke! Kako pa naj se potem premoženje deli?"

"No, ko bo enkrat vse skupaj, pride pač čedna vsotica na vsakega otroka," meni Charaneon.

"Toda predno bo vse skupaj," ga zavrne žena. "Stariši ne umro tako hitro. Potem bi pa družina ne mogla živeti stanu primerno. Želim, da sta najina vnukinja in njen mož zelo bogata. Zato pa smeta dobiti samo dva otroke, ališite gospod Felibien, samo en parček, dečka in eno deklico. Pojdem nalašč za to na božjo pot k Naši ljubi Gospej," razven tega bom opravljala v župni cerkvi devetdnevno pobožnost; da, to obljubo storim."

"Kako gre Vašim starišem, gospod Felibien," vpraša Elin stari oče.

"Hvala, jako dobro."

"Da, popolnoma dobro," popolni Chanat, "samo ubogi oče nekoliko boleha, ali ni res?"

"Res, moj oče je nekoliko bolan."

"In zato nista mogla priti?" vprašuje Charaneon dalje.

"Bilo je dogovorjeno, da pridem sam sem, da se seznanim z gospodično."

"Da," reče Chanat, in na svatovski pojemo mi tja."

"Kaj, zaročena se med tem ne bodeta več videla? Spoznati morata vendar drug drugega," meni stari oče.

"Zato bo po poroki dovolj časa," odvrne Chanat. Premislil sem vse dobro in prišel do zaključka, da je tako najbolje."

"Toda če gospod Felibien pred poroko ne pride več sem, moramo ga predstaviti danes pri naših znaneih, pri baronici in pri Monestrelvih," reče Charaneon.

"Gotovo, in pri gospodu župniku tudi," dodaja njegova žena.

"Da," pravi Chanat, "tudi jaz sem že mislil na to, tega ne smemo opustiti."

Medtem je bil obed končan, stara mati je pričela pripravljati kavo.

"Sedaj pa prični ti, Ema," reče Chanat. "Strmel bodete, ljubi Felibien, kaka umetnica je moja hči."

Ema ves čas niti zini ni, oči je imela ves čas obrnjene v krožnik. Tudi sedaj ne zine besede; molče gre po svoje godalo. Vse se, da eltre na kolena, nogo opre v stol in prične igrati. Bila je "Večerna."

"Želite li, da tudi kaj zapoje?" vpraša Chanat. "Zna namreč tudi spremljati svoje petje. Zapoj, dete, zapoj nam kaj!"

"O papa..." šepeta Ema, to so bile prve besede, ki jih je slišal Felibien iz ust svoje neveste.

"Ali ljubo dete, ne daj se prositi. Gospod Felibien vendar ni tuj, saj je tvoj ženin, le daj."

"Ah... papa..."

"Ne delaj sitnosti; le poj, vem, da si nekoliko razburjena, ali to nič ne de, tvoj zaročenec še komaj čaka."

"Prosim gospica, dajte, zapojte nam," prosi ženin.

"Daj se vendar izprosi," se vmeša stara mati, "če se bodeš dala tako prositi, oplaiš ga popolnoma."

"Da," šepeta Chanat svojemu bodočemu zetu, "moja hči ve, kaj se spodobi, naučila se je v samostanu, da ni lepo takoj peti, ako jo kdo prosi. Mlada dekleta se morajo vedno nekaj časa prositi."

Med tem se je Ema vendar odločila in pričela je s kričnim glasom peti "Večerno." "Ti ho počiva jezero plitki spé..."

"Dobro, dobro," hvalljo vsi.

Felibien je opazoval med tem svojo nevesto; krilo se je zganilo in razkrilo tenke nožice, gledal je njena ravna prsa, okrog pasu je bila širja nego v ramenih, in njene kosčene prste; skoraj ga je stresel mraz.

"Bogata je," si je mislil, "tu se lahko mnogo spregleda."

"Gospodična, vi imate krasen glas," pripomni Felibien.

"Kaj ne," reče Chanat vesel. "Vsa Roybona ga občuduje. Oudim se le, da ljudje niso prišli pod okno poslušat."

"Najbrže nas niso hoteli motiti," reče Charaneon, "gotovo je že znano, da je naš bodoči vnuk pri nas v gostih."

"Sedaj pa je čas, da gremo," reče Chanat in se vzdigne.

"Najprvo gremo k baronici, potem k župniku in končno k Monestrelvim," določi stara mati.

Družba se odpravi na pot.

Felibien poda gospe Charaneon roko, Ema je vodil stari oče, zadnji pa je šel Chanat. Opazoval je ljudi, ki so stali pred hišami radovedni, s prstom kazaje bodočega županovega zeta.

"Mora biti bogat," so šepetali.

Chanat, ki je imel jako dober sluh, je slišal take pogovore, držal se je še ponosneje nego navadno. On sam je raztrošil med ljudi o Felibienovem bogastvu mnogo več, nego je bilo v resnici. Ker je stanovala družina njegovega zeta v precej oddaljenem kraju, se mu ni bilo treba bati, da bi izvedeli ljudje v Royboni resnice.

Medtem je govorila gospa Charaneon z zaročencem svoje vnukinje.

"Vi veste, gospod Felibien, da posetimo baronico?" je vprašala.

"Da vem," odvrne Felibien, "gremo k baronici Benassit. Bila je jako nesrečno poročena, sem slišal."

"Da, baron je bil igralec in malovrednež. Nikdar ni hotel priti v Roybono, imenoval je naše dobro mestce gnezdo, živel je raje v Parizu in zaigral skoraj vse premoženje. Nekega dne pa je baronici pošlo potrpljenje, dala se je ločiti, vzela svoj denar in se je tu v svoji hiši stalno naselila. Imela je prav, sicer bi ji on končno vse napravil, on je kakor sod brez dna. Da, da, in norel je vedno za drugimi ženskami... Upam, da vi o tem ničesar ne veste?"

"O... vzklikne Felibien!"

"Vem, da ste vzgojeni v samostanu," nadaljuje stara mati, "ali pobožna vzgoja ni ravno vedno podlaga poznejšemu moralnemu življenju... Toda če izvem o kaki neumnosti, verjemite mi, z zaročkom je potem pri kraju. Mojemu zetu sem že rekla: Če se Felibien le najmanj pregreši, prijeti ga moraš takoj pri najbolj kočljivi strani: pri denarnem vprašanju; jaz storim enako, zapustim svoje premoženje njegovim otrokom in je zavarujem tako, da ne dobi on niti vinarja."

Ker je prišla družba med tem ravno pred hišo baronice, je ostal Felibien odgovor gospe Charaneon lahko dolžan.

Chanat je pozvonil na vratih poslopja, ki je bilo večje in čednejše od drugih v mestecu.

Dekla jim je odprla in jih spremila v salon v pritličju, v katerem je vladala popolna tema, ker so bili zastori tesno zaprti. Dekla potegne enega kvišku, da je vsaj nekoliko svetlobe prišlo v sobo, nato prosí prišlece, naj se posedejo, da hoče gospe baronico takoj obvestiti o posetu.

Oprava salona je bila še iz časa Ludovika XVI. Posebno dragocene so bile preproge in podobe, pač pa je že vse kolikor toliko obledelo, poznalo se je, da je soba malokdaj rabljena.

Gospa, s snežnobelimi lasmi, v črni obleki, stopi čez prag; bila je baronica. Nje kretnje so bile res odlične in bila je preuljudna, da bi svoje nepričakovane goste sprejela drugače, kakor prijazno. Vendar bi dober opazovalec — kar navzočih nihče ni bil — lahko opazil na njenem obrazu, da ji ti gostje niso posebno ljubi in da jih ne čista posebno.

"Ali vam ne bo težko, zapustiti krasno dolino ob reki Roni in se naseliti v našem ubožnem okraju?" vpraša ona tekom govora.

"O, gospa baronica, Roybona mi jako ugaja."

"Tu se lahko po ceni živi," pravi Charaneon, "posebno, ko se enkrat vdomači, si ne bo več želel proč."

"Roybona je popolnoma zgubljen kraj," reče baronica, "zdi se mi, da vedno nazaduje."

"O gospa baronica, kako morete to trdit!"

"Jaz rečem, kar mislim. Roybona leži popolnoma ločena od drugega sveta, ne more se razvijati, ker leži sredi gozdov, popolnoma izključena od prometa. Samo za tiste, ki so s svetom sklenili in hočejo večer svojega življenja uživati v miru, je Roybona primerna, za druge pa ne."

"O, gospo baronica, vi vendar ne morete še o 'večeru' govoriti, vi bodete še dolgo živele," reče Chanat.

Baronica se ne zmeni za zadnje besede in nadaljuje proti Felibienu: "Sedaj vidite Roybono v polnem oblaku, gozdovi so v najlepšem zelenju, in če alje solnce, kako prijetno je na polju in livadah! Ali po zimi, ko pokriva vse sneg in kadar veje leden veter z visokih gora, takrat je v Royboni vse drugo, samo prijetno ni."

"Toda če človek ljubi, gospa baronica..." ugovarja Felibien.

Baronica se nasmešne skoraj nevidno.

"Gotovo, z denarjem se da povsod prijetno živeti," odvrne ona. Nato vstane, kajti ljubila ni dolgih obiskov.

"Gospod Felibien," pravi, "veseli me, da sem imela priliko spoznati najnovejšega sotesčana."

Tudi gostje se vzdignejo, se priklonijo in reko: "Na avidenje, gospa baronica," in "čast mi je, se vam priporočiti."

Ko je družba odšla, si je mislila baronica: "Chanat si je dobil vrednega zeta."

O županu Roybone ni imela nikdar boljših misli, posebno odkar je zahteval enkrat, ko se je zapletla v neko dolgo pravdo in je pri njem prosila posojila, nad vse oduševale obresti.

"Možu gotovo njegova vest ne da spati," je mislila.

Toda tu se je motila. Chanatu vest ni delala preglavice ne radi nje, kakor tudi ne radi drugih še hujaših slučajev.

(Dolje sledi.)

Ameriške vesti.

NATAKAR NA PARNIKU PRIJET KOT VOHUN.

Atlantska luka. — Na holandskem parniku "Nieuw Amsterdam", so prijeli natakarja Riest Soberinga. Zvezni komisar je zanj določil \$25,000 poroka. Obtožen je, da je hotel vtihotapiti pismo v Združene države.

Za dokaz služi pismo, ki ga je hotel Sobering skriti v sobi za kadilec. Na pismu so razni stavki, ki nimajo zveze. Zvezni agentje pravijo, da je pismo treba razvozlati s ključem.

SIN OBUJA KES ZA ŠVEDSKIM OMREŽJEM.

Danville, Ill. — Ernest Blankenburg, sin bogate nemške družine, sedi v zaporu, ker je obtožen, da je svoji materi vzel \$3000, ki jih je zakopala v kleti, ko so Združene države napovedale vojno Nemčiji.

Njen sin Ernest je zadnje mesece živel prav udobno, vendar pa mati ni slutila nič slabega, o njem, dokler ni šla v klet in pogledala, če so cekini še zakopani v nji.

RUDARJI SO PRIČELI ZOPET Z DELOM.

Pittsburgh, Pa. — V rudnikih ob reki Monongahela so rudarji zopet pričeli z delom. V teh rudnikih niso delali od 1. januarja radi ledu in mraza.

Mnogo rudarjev se ne bo vrnilo v rudnike, ker so polskali delo v tovarnah in jeklarnah.

GENEŠKA VODA ZA UMETNO NAMAKANJE.

Los Angeles, Cal. — Župan Woodman je naklonjen predlogu, da farmarji plačajo \$3 za vodo, ki jo rabijo skozi trideset dni na enem akru za umetno namakanje, da lahko prično z oranjem in sejanjem sladkorne pese.

Obiskal je farmarje, ki sade sladkorna pesa v dolini in se prepričal, da je treba nekaj storiti za farmarje, kajti sedanja cena je previsoka.

Zdaj plačujejo \$7.50 do \$8.00 od akra.

TRTOJICA JE PRIZNALA, DA JE OVIRALA NABORNI ZAKON.

Parkersburg, W. Va. — Pred zveznim sodnikom je pričela obravnavati proti Floyd Teterju in Alvanu I. Stalnakerju, bankirjema, in Fred E. Thompsonu, uredniku tednika "Belington Progressive", radi zakonitnega oviranja nabornega zakona. Obravnava je naenkrat prenehala opoldne, ko so se vsi trije priznali krivi.

Sodnik Woods je vsakega obsodil na \$1,000 denarne globe.

Obtožnica jim je očitala, da so po dogovoru ovirali izvrševanje nabornega zakona. Thompson je obelodanil v svojem tedniku kazniv članek, in bankirja sta mu pa pomagala razširiti list.

TRKOČE PRI GRADNJI LADIJ.

Washington, D. C. — Na kabineti seji so se razgovarjali o težkočah, ki se pojavljajo pri gradnji ladij. Na dnevnem redu sta bili mobilizacija delavcev in da vlada prevzame ladjedelnice. Definitiven zaključek ni bil storjen.

Uprava ni za mobilizacijo delavcev in posluži se raje vseh sredstev, da se ji izogne. Delavski tajnik Wilson je odločen nasprotnik delavske mobilizacije in pravi, če ne bo mobiliziran kapital, ne bo mobilizacije delavcev.

ZDROBLJENO STEKLO V SLAŠČICAH IN KRMI.

Wrightstown, N. J. — V slaščičarni, ki so bile na prodaj v Camp Dixu, so našli zmleto steklo. Ta najdba je povzročila, da so zaplenili vse produkte iz Bostona in uvedli preiskavo.

Iz Wacoa, Tex., poročajo, da so našli zdrobljeno steklo v krmi, ki je usmrtila sedemnajst vojaških konj. Konje so našli mrtve v vozovih in ko so jih raztešili, so pronašli med krmo v žledeih zmleto steklo.

Oblasti sodijo, da so to umazano delo izvršili nemški vohuni.

TRGOVINA Z INOZEMSTVOM MORA BITI LICENZIRANA.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je z novo proklamacijo odredil, da bo vsa trgovina licenzirana od vojnega trgovskega odbora.

Namen proklamacije je v tem, da dobe več ladij za prevažanje čet in vojnega materiala, ki so zaposlene v tujezemski trgovini.

Po proklamaciji bo licenzirane tudi več uvozne trgovine, kar pomeni, da bo vsa trgovina z ino-zemstvom licenzirana.

Iz proklamacije je razvideti, da je po 16. februarju nemogoče uvažati ali izvažati blago, če si eksportna ali uvaževalna tvrdka ni preskrbela oblastvenega dovoljenja.

Licenziranje uvoza in izvoza ne pomeni, da je prepovedano izvažati ali uvažati blago, ampak je izrečeno s tem, da regulirajo izvoz in uvoz blaga.

BOGAT ŽIVINOREJEC OBSOJEN NA OSEM LET JEČE.

Chicago, Ill. — Sodnik Landis je obsodil James Dorseyja, bogatega živinorejca iz Gilbertsa, Ill., na osem let ječe v državni kaznilnici v Leavenworthu in na \$3,000 denarne globe.

Obtožnica mu je očitala, da je zlorabil pošto v sleparkske namene. Oznanjal je, da ima na prodaj goveje živino, ki je bila preizkušena s tuberkulomom. Če je kupce kupil govedo, je dobil pisмено potrdilo, da je bila preizkušnja izvršena.

Farmer za farmerjem je nastopil in pričal, kako je od Dorseyja kupil živino. Predložili so v dokaz tudi Dorseyjeva pisma. Pričali so, da je živina izgledala, da je zdrava, toda kmalu je poginila.

TIHOTAPSTVO Z OPOJNIMI PIJAČAMI CVETE V "SUHI" DRŽAVI.

Colorado Springs, Colo. — Kjerkoli so uvedli državno prohibicijo, takoj je pogoltno tihotapstvo z opojnimi pijačami, ki tihotapeem nosi velik profit, advokatom kot zagovornikom tihotapeev pred sodiščem pa mastne honorarje.

To se je pokazalo zopet tukaj, ko so oblasti aretirale sedemnajst oseb, med njimi dve ženi. Bil je organiziran tihotapski trust, ki je razpečeval opojne pijače v mestu, Pueblo in Denverju.

Šerif John Weir je obkolil hišo, v kateri je našel veselodružbo pri opojni pijači in znani ameriški hazardni igri "poker". Odgnal je družbo v zapor.

INOZEMSKI DELAVCI ODPUSČENI.

Philadelphia, Pa. — Trideset delavcev, klasificiranih kot sovražni inozemci, je bilo odpuščeno v ladjedelnicah ob reki Delaware. Zvezni agentje so dalj časa preiskavali razmere v ladjedelnicah in delavci so bili odpuščeni na vladno odredbo. Uradniki kompanije pravijo, da so bili odpuščeni delavci lojalni in niso nič sumljivega izvršili. Njim na škodo je, da niso naturalizirani državljani.

ROP PRI BELEM DNEVU.

Cleveland, O. — Banditje so opropali Leslie I. Sadlerja, blagajnika Cottage Creamery kompanije za \$2,300 v gotovini in \$2,800 v čekih, ko je bil na potu na banko. Roparji so ušli s plenom.

VRHOVNI ZDRAVNIK ZAHTEVA ŠE 60.000 POSTELJ.

Washington, D. C. — Vrhovni vojaški zdravnik Gorgas je priporočil, da je treba nabaviti za ranjene vojake 60,000 postelj do zime 1918-1919.

Po načrtu vrhovnega zdravnika bo vsaka bolnišnica opremljena s 1,500 do 2,500 ležališči. Zvezna bolnica v Hot Springs, Ark., mora dobiti najmanj še 1,000 postelj.

DEČEK JE PADEL V VROČ PEPEL.

Denver, Colo. — 12-letni Russell Hull je hodil po plotu za hišnim dvoriščem. Nekdo ga je poklical, deček se je obrnil, zgubil je ravnotežje in padel v vroč pepel. Dobil je strašne opekline na kolenih in ledjih. Prepeljali so ga v bolnišnico.

SLAMNIKARICE POTREBUJEMO.

Slamnikarice dobe dobro delo in sezona je dolga. Dva plača. Pridite pripravljene na delo na peščenine. Na pomoč so odplule takoj mornarske vlečnice ladje. Mornarji izjavljajo, da parnik ni v nevarnosti.

PARNIK NASEDEL NA PEŠČENINE.

Atlantska luka. — Vladni transport, bivši obrežni parnik, je nasedel na povratku iz Evrope na peščenine. Na pomoč so odplule takoj mornarske vlečnice ladje. Mornarji izjavljajo, da parnik ni v nevarnosti.

ELLIS ISLAND ZA RANJENE.

New York, N. Y. — Vojne ujetnike iz Evrope pripeljejo po kavi vojnega tajnika Bakerja na Ellis Island. Ravnotako bodo iskrali na ta otok ranjene vojake, kjer počakajo, dokler jih ne odpeljejo v bolnišnice, ali se pa vrnejo domov.

PARNIK NASEDEL NA PEŠČENINE.

Atlantska luka. — Vladni transport, bivši obrežni parnik, je nasedel na povratku iz Evrope na peščenine. Na pomoč so odplule takoj mornarske vlečnice ladje. Mornarji izjavljajo, da parnik ni v nevarnosti.

SLAMNIKARICE POTREBUJEMO.

Slamnikarice dobe dobro delo in sezona je dolga. Dva plača. Pridite pripravljene na delo na peščenine. Na pomoč so odplule takoj mornarske vlečnice ladje. Mornarji izjavljajo, da parnik ni v nevarnosti.

PARNIK NASEDEL NA PEŠČENINE.

Atlantska luka. — Vladni transport, bivši obrežni parnik, je nasedel na povratku iz Evrope na peščenine. Na pomoč so odplule takoj mornarske vlečnice ladje. Mornarji izjavljajo, da parnik ni v nevarnosti.

ELLIS ISLAND ZA RANJENE.

New York, N. Y. — Vojne ujetnike iz Evrope pripeljejo po kavi vojnega tajnika Bakerja na Ellis Island. Ravnotako bodo iskrali na ta otok ranjene vojake, kjer počakajo, dokler jih ne odpeljejo v bolnišnice, ali se pa vrnejo domov.

MEADDO HOČE IZBRITI VOJNO DVA POTA.

Washington, D. C. — Vrhovni železniški ravnatelj Meadso je imenoval poseben odbor, ki ima nalogo, da študira vodna pota in predloži kmalu svoje načrte, da lahko prično s delom že poleti.

Zadnji miraz, ki je vstavil in deorganiziral železniški obrat, je dokazal, da so vodna pota, po katerih lahko plovejo velike ladje, vitalnega pomena za Združene države.

SAMOSTAN ZGOREL; VELIKO OTROŠKIH ŽIVLJENJ UNIČENIH.

Montreal, Can. — Iz razvalin vpepeljenega Greyjevega samostana so dobili dva in petdeset mrtvih otrok. Okoli tujnih vojakov, žen in otrok je bilo rešenih.

Kaj je povzročilo požar, še niso dognali. Nekateri menijo, da so ogenj zasuteli pokvarjene električne žice, neka nupa pa trdi, da ga je morda povzročila iskra, ki se je utrlila od aparata za Roentgenove žarke.

PREDLOGA ZA VLADNO KONTROLO NAD ŽIVINO.

Washington, D. C. — Na priporočilo poljedelskega tajnika Chamberlaina, predsednik senatnega odbora za vojaške zadeve, predložil predloga, ki določa, da pride vsa živina, ki je v stajah na prodaj, pod vladno kontrolo. Če bo predloga sprejeta, bo imel poljedelski tajnik pravico izdajati karantenske odredbe, ki preprečijo razširjanje kužne bolezni med živino.

ŽGANJE V ČESTNEM JARU.

Clarkburg, W. Va. — Šerif Lloyd D. Griffin je izli štiri tisoč pint žganja v cestni jarek, ki ga je konfisciral v zadnjih štirih mesecih. Po lokalni ceni je žganje vredno \$14,000 in tihotapeci ga prodajajo po \$7 kvort. Normalna vrednost žganja znaša \$4,000.

OBRAVNAVA PROTI ISRAEL WEINBERGU PRELOŽENA.

San Francisco, Cal. — Obravnava proti Israel Weinbergu, ki je obtožen, da je sodeloval pri bombnem napadu na demonstr